

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen **vasárnap** és **csütörtökön**.
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fill. Felévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
hová a kéziratok címzendők

Hirdetéseket és nyitlertü közleményeket
a kiadóhivatal
mérésékelt áron számít fel.

Ott leszünk, ahol voltunk.

A koalíció nem tudott még meghalni. Összig is eltart még a baldoklása. Ilyen kinos helyzetben sem voltak még örökösök! Szívből óhajtják a szenvedőnek a végleges megkönnyebbülését, sóvárogznak az örökség után és mégis örülniük kell, hogy a baldoklás olyan makacsul hosszú, hogy az örökre búcsúzóban még mindig van egy életszíkra, amit párt hónapra föl lehet szítani. Minden fél megegyezik abban, hogy jobb lett volna végleges megoldás, mint ismét ez az ideiglenes továbbvacillálás. De ha másképp nem lehet, kényszerűségből abban is meg lehet nyugodni, hogy a koalíciós kormány sokat emlegetett átmenetisége még egy pár hónappal tovább tartson.

Most hát újra kinevezték a Wekerle-kormányt s ezzel a kinevezéssel megadták a módját annak, hogy rajta legyen az alkotmányos máz. Eddig csak ügyvivők voltak s amint most ők nyilvánosan elismerik, alkotmánytalanul, mert parlamenti felelősség nélkül kormányoztak. Ez az ő érzékeny lelkiismeretüknek persze nagyon fájdalmas volt s tisztára önfeláldozásból történt, abban a remény-

ben, hogy ez az alkotmánytalan, a „parlamentarizmus alapelvéibe ütköző vállalkozás a normális parlamentáris megoldást elősegíti.“ A vállalkozás nem sikerült. Most hát a lelkiismeretes koalíciósok megint elővetették a parlamentáris formát. Kinevezték őket ismét és most már politikai felelősség mellett kormányoznak tovább. Igaz, hogy megint csak parlament nélkül vezetik majd az ügyeket, de erre most jó ürügy, hogy a országgyűlés ügyis szünetel. A forma szerint való parlamentáris kormányzást, amint mondják, »az adminisztráció rendes menete szem elől nem téveszthető érdekei is, valamint az a szempont is követeli, hogy az ország érdekei kellő súlylyal megóvhatók legyenek.« Ez is szép. De hát eddig szünetelt az adminisztráció és eddig csorbát szenvedtek az érdekei?

Aztán milyen irányban akarják ezután megóvni a mostani parlamentáris ábrázatukkal az ország érdekeit? Hát sulyt fog ezután nekik adni az országgyűlési többség? Hiszen ezt a több-

séget összezúzta, belső egyenetlenségek rothasztó kórságába ejtette az idő. Ez a többség maga nyíltan, kézzel-lábbal kapálódzik a koalíciós kormány támogatása ellen. Azután meg a kormány viszont kijelenti, hogy nem vállalkozik a parlamenti tárgyalások irányítására, hanem csakis arra szorítkozik, hogy átmeneti jelleggel vezesse az ország ügyeit. Szóval kölcsönösen óriási a bizalom a kormány meg a többség között s már most bizonyos, hogy ennek a kölcsönös bizalomnak az erejével »az ország érdekei minden irányban kellő súlylyal megóvhatók lesznek.«

Az országgyűlés öszi működésének megkezdése előtt a kormány beadja a lemondását s akkor újra megkezdődik majd a válság épületek komédiája: a törtétesek a bársonyszékek felé, a személyi érdekek csúfos összeütközései. Addig egyelőre békekesség lesz, legalább a fölszinen, amit szépen, hangzatosan, koalíciósan így lehet kifejezni: örvendetes, hogy a meddő kísérleteknek és celtalan cselszövényeknek végük szakad. Örvendetes ez az országga, amely újabb erővel és bizalommal láthat munkájához s amelynek olyan nehezen

TÁRCA.

MINEK?! . . .

Azt kérdezed, kinek irjam
Azt a fájó, bús verset,
Melytől leked vacog, fázik,
Mely vértől és könnytől azik . . .
Forró vértől, könnytől azik,
Siratva, mi elveszett . . . ?

Ha nem tudod, ha nem érzed,
Ha nem sugja szived, leked;
Minek irjam,
Minek mondjam!?

Minek irjam, minek mondjam,
Hogy neked szól, senki másnak.
Neked! Rólad! Aki miatt
Valahol, egy akác alatt, . . .
Fonnyadt, zörgő akác alatt
Egy szomorú sirt ásnak.

Ha nem tudod, ha nem érzed,
Ha nem sugja szived, leked;
Minek irjam,
Minek mondjam!?

Minek irjam, minek mondjam,
Hogy szerettek most is, még is!?
Sokkal jobban! Lángolóbban!
S hogy míg e szív egyet dobban, . . .
Megszakadva végsőt dobban
Remél és vár akkor is! . . .

Ha nem tudod, ha nem érzed,
Ha nem sugja szived, leked;
Minek irjam,
Minek mondjam!?

Minek irjam, minek mondjam! . . .
Elváltunk már. Jobbra, balra.
Var az élet, tánc, multság! . . .
Engemet meg két száraz ág, . . .
Keresztbetett két száraz ág
Az örök nyugalomra . . .

Ha nem tudod, ha nem érzed,
Ha nem sugja szived, leked;
Minek irom!?
Minek mondom!?

Jedlitschay Jenő.

A vörös köpeny.

— Séverine. —

A csengő megszólalt. Kihajoltam az ablakon.

— Ki az?

Claudine, a kis kenyérkihordó leány, a kinek csinos arcoeskája után az egész környék utagyerekei bolondulnak. E'fordul a rácszattól, hogy jobban láthasson és felém fordítja szemtelen napsütött pófácskáját.

— Landry úrnak, a fűszerresnek a leánya szeretne a nagyságával beszélni!

— Jobban van?

— Jé nem! Napról-napra jobban oda

Sirolin

Emeli az érvényt és a testület, megszünteti a székély, vildéket, újul kiadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenképp „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj)

„Roche“

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárban. — Ár: üvegenként 4.— koron.

föntartott benső nyugalmát nem dülhatja föl hiábavaló kísérletezés. A koalíció fővigyázója mondja ezeket a gyönyörűségeket a lapjában. De nem nagyon hisz bennük maga sem. Ő is fél attól, — s kifejezést is ad ennek a félelemnek — hogy a béke, az egyetértés csak ideiglenes, csak átmeneti. S hogy mennyire alapos a félelem, az kiteszik abból a rokonszenves fogadtatásból, amelyben a koalíciós kormány újból való kinevezetését a koalíció összes pártjai részesítik. A banksoport egyik vezére, Holló, képviselőházi határozatot kíván, amely kimondja, hogy a válságnak ezzel a kinevezéssel való megoldását nem tartja megegyezőnek a parlamentarizmus követelményeivel. S másik Eris-almának oda-dobná azt a határozatot is, hogy a képviselőház követeli az önálló banknak 1911 re való meghosszabbítását.

Persze, hogy ezzel szemben a pónyi előáll a komor fenyegetéssel: ilyen határozatok után a kormány azonnal elhagyná a helyét. Hisz ezt szeretnék, de egyúttal ettől félnek is, mert nem ők, a függetlenségi hazafiak következnének, hanem azok, akikben jobban bízik a király. Már akkor hát inkább maradjanak tovább Wekerléék! Ebben megnyugodott a pénteki a pártgyűlés is. Őszig aztán elhúzódik valahogy a békesség. A kis intrikák addig leplezgetten szövődnek tovább és őszszel megint ott leszünk, ahol voltunk. Végleges megoldást ők nem akartak, mert ez nem jelentette volna egyúttal az uralomra jutásukat. Pedig ha nemcsak a szájukon hordanák a hazafiságukat, jobb lett volna a végleges, békés megegyezés az uralkodóval, mint a pár hónap mulva bizonyos újra kiujuló vizslái száz zavarával, minden veszedelmével.

F. J.

van szegény. Borzasztó, ha az ember így fiatal és látja, hogy pusztul!

— Bizony . . . A viszontlátásra, gyermekem,

— A viszontlátásra, nagysága. Holnap. Imbolygó lépésekkel indul utnak, nagy kosaraval hátán antik Chloe-hoz hasonló. »Daphnis«-sza egy automobil mögött rejtőzik és várja, hogy a postás távozzék, mert a leány után készül sietni. Aztán megfogja a kenyereskosár másik felét és semmit sem mondva vagy semmiségeket mondogatva szaladnak be az erdőbe, viszik sétálni a kenyereket és zsemlyéket, végtelen bosszúságára a várakozó asszonyságoknak.

Ostoba, bájos fiatalság!

En meg veszem a kalapomat és elmegyek, hogy meglátogassam azt a kis Landry Irénét, a ki a város végén lakó derék, kissé durva emberek leánya, s ki átszellemülten, okosan, stoikusán várja a fiatalát.

Mint rendszeren, most is szobája ablakánál ül, melyet csak egy vékony fal választ el a fűszerkereskedéstől, a hol a városka politikusi idogálnak. Sem az anya, sem az apa nem bírták felfogni, hogy ez a szomszédos káros hatással van erre a törékeny gyenge teremésre, hogy megzavarja álmát, lázassá teszi estéit és a vasárnapi nap a kiszívődés napjává változik számára.

Az állam az alkohol ellen. Az utóbbi hónapokban többször olvashattunk elszomorító híreket tömeges pálinkamérgezéséről. Alkoholizált emberek úgy hullottak tőle, mint őszszel a légy. A rossz és a mérges pálinka ölte meg őket.

Talán a sok tömeghalál okozhatta, hogy most már a pálinkakérdésben végre a belügyminisztérium is megmozdult. Elég későn teszi, de hát jobb későn, mint soha. Megszokhattuk már, hogy nálunk rendszerint előbb emberáldozatoknak kell történniök, míg valami hivatalos hivatalosan is megmozdul. Egyáltalán az alkohoiellenes küzdelem szükségessé voltát nem akarják sok helyen belátni, pedig nagyobb nemzetöló járvány, mint akár egy koleravész, E részben szeretett városunk sem tartozik a dicséretes kivételek közé.

A belügyminiszter irása felszólítja a törvényhatóságokat a pálinka ellen való védekezésre. Végre-valahára. Hogy a külföld utaltalan majmolása közben erre a föltétlen utánzásra méltó külföldi mozgalomra is rátalálunk.

Azt mondja ez a miniszteri irás, hogy a pálinka letörésére a legtöbb tehetnek a papok, tanítók és a néppel érintkező hivatalnokok. A pénzügyminisztert nem említi, pedig az tehetne benne a legtöbbet. Ha korlátozná a palinkatermelést és a pálinkamérések számát. Lehet azonban, hogy ha sokáig lármázunk, majd el jutunk odáig is. Odáig már eljutottunk, hogy két minisztérium is dolgozik a pálinka letörésén. Az egyik a belügyminiszter. A másik a honvédelemügyi miniszter, aki a csendőrségnél palinka ellenes tanfolyamokat tartat.

Nagyon jól van. Csak terjedjen a harc a métegy ellen. A palinka olyan szenvedélylyé vált, mint az ópium. Valaha egy-egy pohárral ittak olykor az égett borból, mostanában azok, akik elhaltak tőle, literszámra vedlerték a piszkos mérget. A pálinkagyártás és pálinkamérés üzemének a korlátozásával pedig anyagokban nem vesztené az állam, amellet, hogy erkölcsieken gyarapodna. Mert a bűnösök fékentangtartására félnyany csend-

— Mi mindig csak így voltunk . . .
— felelték csodálkozva. Elmondtam a dolgot az orvosnak, a ki városi tanácsnok. Igazat adott, de látható zavarral küzdve.

— Édes nagysádkám, hisz ugyis lemondunk szegényről, minek okozunk hát kellemtelenségeket derék szüleinek!

Semhogy a második emeletre költözzék, inkább itt lent marad a leánya, Részket a forró napfényben, bebukolozik nagy kendőibe vagy fáradtn dobja le azokat, míg izzadság-oseppek gyöngyöznek homlokáról.

— Jó napot Iréne, hoztam könyveket számodra.

Es a becsett halántéká, kiálló csontu, halálsapadt arc, a vörhenyes színű hajrengteteg alatt felém fordul és mintha mosolyogna. Tízennégy éves. Megfogja a kezemet, arcához sorítja, mint egy kis kutya.

— Milyen jó szaga van! Fodormenta!

— Az! Igazat van. Itt egy ágacska e könyv lapjai között. Es most hadd halljam a mondanivalódat.

Habozik, szavakat keres.

— Hat . . . először is . . . Én nem sokára meghalok.

— Nem hallgatsz!

— Ó a nagysága nem úgy beszél velem, mint a többiek! De ha mondom hogy tudom . . . és hogy az nekem mindegy!

őrség, rendőrség, börtön és bíróság sem kellene, mint amennyi ma kell. Illetve kellene, hogy legyen, mert a jelenlegi létszám kevés.

Más országokban már régen küzdenek a pálinka ellen. A túlságos ivást nem büntetik, hanem sajnálatos betegségek tekintik, amiből megfelelő eszközökkel ki kell gyógyítani a beteget. Tanítás is használható, elrettentő példák is használhatók, de szanos, biztos eredményt csak a törvényerős tilalom szülhetne. Bajorországban szigorú büntetés terhe alatt tiltva van már az is, hogy a sörgyárban a gyár munkása a heti keresménye kontójára sört ihasson. Ott még ezt a könnyű italt is tiltják. Nálunk meg a pálinkának nevezett emberméreg ulti az orgiát, elzüllesztve, az embereket. E sorok írója, mint vizsgabiztos, látott már gyermeket, aki az évzáró ünnepi iskolavizsgára reggel fél nyolckor már berugva érkezett fel, mert a becses szülei bepálinkáztatták. S hany van ilyen. Kérdezték csak meg a tanítókat. A gyermekrontásnak micsoda förtelmei ezek. Porosországban, ahol az állam jövendő polgárainak nevelésére, védelmére nagy gondot fordítanak, ahol a gyermek kimelés elvénél fogva még az isszabályozva van, hogy a gyermek tankönyveinek sulya nem haladhatja meg a gyermek testi sulyának a nyolc százalékát: ott az ilyen szülő igen hamar megismerkedne a börtön falaival.

Ezekről mi még messze állunk. De mégis örvendetes, hogy az alkoholkérdéssel kezd foglalkozni már a hivatalos állam is. Ugyan még csak tapogatózik és tanácsokat osztogat, amelyekkel egyébként is jól el vagyunk látva, de ennek a nyomán remélhetőleg megindul majd az erélyesebb mozgalom is.

Szociális agrárpolitika.

A magyar gazdatsádaími mozgalmakban évről-évre erősbödik a Karolyi Sandor gróf által kezdetű az az irány, a mely a kisemberek helyzetjavítására veti a sulyt s a melyet Darányi Ignác földmivélségi miniszter a Magyar Gazdaszövetség pálicsi közgyű-

— Miért beszél az így?

— Mert annyit gondolok mindezekre.

Arra tanított, hogy a hazugság szegény, azóta mindig igazat beszéltek. Nem bánom, ha meghalok, mert úgy sem lehettem volna soha boldog . . .

— Nem tudhatod azt.

— Nézze csak a kezemet, sohasem tudtak volna durva munkát végezni. Hányszor szidtak lustának, dologkerülőnek, mielőtt megbetegedtem. Szeretem az apámat, az anyámat is szivemből, de ha ide jönnek, ide ülnek mellém, behunyom a szememet, hogy azt higgyék alszom, mert untat, bánt, a mit mesélnek a szomszédokról, a vevőkről.

— Nincs igazad, kis lányom. A szüleid nagyon szeretnek. Aggdógnak érte . . .

— Túlságosan! Mégis mi lett volna be lőlem, ha életben maradok. . . Lássu, ugye nem tud felelni. Nézze csak, én úgy érzem magamat, mint egy idegen fészkebe téved, kis madár.

Igaza van, mit is ellenkezem! E ridég, stiltelen butorok között, tényleg nincs otthon ez a finom kis teremtés!

A vékony, hosszú ujjú, keskeny körmü kezecské karomba helyezkedett.

— Azt is meg akarom még mondani hogy tudom, mi a bajom.

— Ugyan! Hisz a doktor maga sem . . .

lésén tömören akképpen fejezett ki, hogy demokratizálni kell az agrármozgalmat. Ennek az iránynak az agrárpolitika megmervevett tudományos rendszerétől sokban eltérő, eredeti magyar tudományos iskolája is van, a melynek feje Bernát István, a Magyar Gazdaszövetség igazgatója, a ki a német hasonló irányú mozgalmakat megelőzően kezdette művelni a mezőgazdasági szociálpolitikát s egy csomó fiatal író tömörített az új irány zászlaja alá. Ennek a szociális agrárpolitikai iskolának egyik tagja, De Pottere Bruno, a Nyugatmagyarországi Földmívelők Egyesületének igazgatója Magyar Szociális Agrárpolitika címmel egy figyelemreméltó könyvet tett közzé, a melyhez Bernát István írt előszót, az olvasó fájelmébe ajánlván. De Pottere eszméit és javaslatait.

De Pottere kiinduló pontja a földbirtokosztály pusztlása, a melynek eredményeképpen százezerszámra valik a középbirtokosból szellemi proletar, a kisbirtokosból pedig földnélküli zsellér és mezőgazdasági munkás. Ez a fejlődés egyrészt fogas kérdéseket áll föl a középosztálypolitikának, másrészt megrontja a munkabéreket és megmozdítja az eddig falujukhoz hű parasztok szezereit. A kívánatos és a szociáldemokrata elégtelenség megszüntetése csak az eddig folytatott gazdasági politika általános reformjától várható, a mely a jövőben nemcsak a földet, de a gazdálkodó alanyt is tekintetbe veszi, tehát elsősorban szociálpolitika lesz. De-Pottere mezőgazdasági szociálpolitikáját a gazdasági munkások helyzetének javítására vonatkozó tervekkel kezdi. Az állattenyésztés különböző ágainak fejlesztésétől; a közlegelőnek a községek által állami kölcsön útján való megváltásától, mezőgazdasági ipari növények természetétől; hazipartól; földbérletiszövetkezetek létesítésétől; munkaházak építésétől; a mezőgazdasági munkásokzvetítés átszervezésétől; a vármegyei és községi alapok célszerű felhasználásától és a népoktatás szociális fejlesztésétől várja a mezőgazdasági munkások helyzetének jobbrafordulását. Ha minden mezőgazdasági munkáscsaladok lesz egy külön, egészséges lakása kis kerttel, állatállóval és megfelelő gazdasági berendezéssel; egy-két fejőstehene, két-három sertése, 30—50 baromfia; egy-két holdnyi földterülete; biztos téli keresete (hazipár); s ha a munkásokzvetítés a munkaszerveződés lehető allandóságát, a különböző szövetkezetek pedig a termelt árúciók értékesítését biztosítják, végül, ha a népnevelés megfelelő vállalkozói szellemet ad neki: akkor a mezőgazdasági munkás sorsa jobbra fordul

a nélkül, hogy kénytelen lenne az ügy rá nézve, mint a birtokosokra nézve kockázatos és veszedelmes fegyvert, az aratósztrájkot igénybe venni.

Ez agrárpolitikai program megvalósításánál De Pottere a gazdatársadalom intenzív támogatására számít. De nem véli el szem elől a gazdatársadalom mai szervezkedésének hiányait sem s ezért éppen a szociális agrárprogram megvalósítása érdekében óhajtja a további szervezkedést úgy az O. M. G. E., mint a Gazdaszövetség, a Vármegyei Gazdasági Egyesületek, a földmívelő egyesületek és a különféle szövetkezetek részéről. Kívánatosnak tartja a mezőgazdasági kamarák föllállítását is, mert csak így lehet az összes személyi és politikai ellenlétek félretételével egy teljes partonkívüli és tisztán gazdasági és szociális gyakorlati célokat szem előtt tartó nagyarányú segítőakciókat eredményesen folytatni. Még a mezőgazdasági munkáskamara létesítésének eszméjét is fölveti, a mely tudomásunk szerint eddig csak Olaszországban állítottat föl, s így hazánk e tekintetben is jóval előtte járna más országoknak. A mezőgazdasági munkáskamarák szoros kapcsolatban állanak a mezőgazdasági kamarákkal s így összeműködésük biztosítva lenne, a mi a társadalmi békét nagy mértékben erősítené.

Kitűzött célja érdekében De Pottere a mezőgazdasági közigazgatás reformjának legfontosabb kérdéseivel is foglalkozik. Erre nagy szükség is lenne, mert bár mezőgazdasági közigazgatásunk középpontja, a földmívelésügyi minisztérium kitűnően van szervezve és működése iránt az egész gazdatársadalom bizalommal viseltetik, asfokú mezőgazdasági közigazgatásuk jóformán teljesen hiányzik. De Pottere követeli a vármegyei és községi mezőgazdasági közigazgatás gyakorlati vonatkozása részének különválasztását és kodifikációval bíró tisztviselőket, mint mezőgazdasági referenseket, alkalmasságát; a vármegyei és járási mezőgazdasági bizottságok újjászervezését és községi mezőgazdasági bizottságok létesítését.

A gazdatársadalmi szövetkezetek (beleértve a szövetkezeteket is) és a mezőgazdasági közigazgatás közreműködése mellett nagy súlyt vet a középbirtokosztály társadalmi vezető munkájára is, mert ez hivatott elsősorban a mezőgazdaság munkáskérdés megoldására. Különösen megszívlelendő a munka e fejezetének a középbirtok munkásszükségletének állandó biztosítására vonatkozó terve, a melyet egy gyakorlati példa illusztrál. Egy 1000 holdas gazdaság például 50 pár állandó munk-

kaszeget akként biztosíthat magának, hogy a birtok egy részét bérleti szövetkezet alakjában, kedvező anyagi feltételek mellett bérbeadja ötven munkáscsaladnak és szerződésileg kiköti, hogy a bérletiszövetkezet tagjai kötelezettséget vállalnak arra, hogy a gazdaság összes arató-, cséplő-, és egyéb gazdasági munkáit előre megállapított szakmánya vagy napszám-bér mellett teljesítik. Ez a terv egy, Olaszországban közkeletűnek örvendő munkaszerveződés nyomán készült a hazai viszonyok tekintetbevételével, s így az életben már bevált intézménynek Magyarországra való átültetését célozza.

A szociális reformok költségeit elsősorban az államnak kellene viselnie, minthogy azok a mezőgazdasági közigazgatás átszervezésével kapcsolatosak. De Pottere néhány száz millióra terjedő mezőgazdasági beruhásból és az állam rendes költségvetésének három millió koronás emelkedéséből várna azt az eredményt, hogy a négy millió családtaggal bíró s majd egy millió főt kitevő mezőgazdasági munkáscsalád évi jövedelme családonként 500 koronával gyarapodjék. Kétségkívül ez a beruhás súlyos teher volna az ország adózó közönségére, de improduktív kiadásnak nem tekinthető, mert ennek nyomán a társadalmi béke megerősödne és a gyermekszaporaság folytán a magyar faj szupermáciáját biztosító néposztály társadalmi és gazdasági előhaladása megalapoztatná. Ez ehhez fűződő nagy nemzeti érdek kiegyenlítően az állam költségvetésének súlyos megterhelését.

De Pottere munkája, a mint ez tartalmának fentebbi vázlatos ismertetéséből is kitészik, nagy kérdéseket bolygat meg, oly kérdéseket, a melyek a jövő parlamentjében elsőrendű szerepet fognak játszani s a melyeknek helyes megoldását Magyarországnak a jövő fejlődése függ. Az egyes, részletekig kidolgozott szociálpolitikai tervek lehetnek ugyan jelen fogalmásukban kifogásolhatók s egyiknek-másiknak megvalósítása szűkös pénzügyi viszonyaink, gazdasági életünk fejletlensége s más egyéb sürgősebb állami szükségletek kielégítése miatt ideig-óráig halasztást is szenvedhet, de ez mit sem von le a munka írójának érdeméből, a mely főleg abban áll, hogy nemzeti gazdaságunk és társadalmi fejlődésünk legelőtérőbb kérdését fölismerte és megoldása érdekében a gazdaság-társadalmi munkában eddig szerzett tapasztalatait közrebocsátotta. Munkája nemcsak azoknak szolgál tájékosul, a kik az új agrárpolitikai irány lényegével és terjedelmével tisztán teoretikus szem-

Megfenyegtet az ujjával és közbévág: — Mindig az igazat! Ki tanított erre! De minek is, mikor oly mindegy nekem! Mellbeteg vagyok . . .

— Iréne!
— Néssen rám! Tartsa meg a könnyeit azok számára, a kik élnek és szenvednek. Ne sirassa meg azokat, a kik a szép, hosszú utra készülnek. De nem szabadna azokat is elvinni, a kik jobb szeretnének itt maradni a földön.

— Nem értlek.
— Jól van. Én tudom a betegségeknek az okát. A doktorné bonneja itt beszélgetett a napokban az útleben a gyógyszerészséggel. Ugy látszik, hogy az én vörös köpenyem az oka mindennek. Alkalmi vétel volt. Torrini asszony énekesnő szállásadónőjétől vette a mama, a mikor az meghalt.

— Mit mondasz?
— Igen. Igen! — Kinyitottam az ajtót és úgy hallgatóztam. Mindent hallottam. A doktorné ismerte Mme Torrinit Párisban és a mikor meghalt — így szólt: — Nem csoda, hisz a tuberkulózis utolsó stádiumában volt már szegény. És megérmült, a mikor meghalt, hogy nem fertőtlenítték a holmijait, hanem eladtak azon mód mindent.
— És aztán?

A kis lány egy végtelenül bájos muldullattal, kölyöröge fordult hozzám:

— Azért hívtam ide kegyedet, hogy megkérjem, ne engedje eladni az én apróságaimat . . . nehogy megkapja valaki az én bajomat általam . . . a ki élni szeretne!

Hősies gyermek! Édes aranyos kicsikém!

Hetek multak. Nekem el kellett utaznom messzire, sokáig. De előzőleg Iréne többször ismételte szülői előtt jelenlétemben megható kívánságát.

A mint visszaérkeztem, elmesélték az újdonságokat, a születéseket, kereszteleket eljegyzéseket, lakodalmakat, válaszokat, temetéseket, kibéküléseket, összeveszéseket. Valaki így szólt:

A kis Landry lány meghalt . . . Rég-en! Három hónapja mult.

A csengő megszólalt, kihajoltam az ablakon.

— Ki az?
Hisz ez »Daphnis« Daphnis molytalanul, mint egy eltévedt kutya!
— Madam, nem jönne a bois és Hoppes-be? Claudine beteg és szeretne kegyeddél beszélni.
— Claudine! Persze! de mi a baja?

— Nem tudom. Már három hete, hogy sanylódik. Jöjjön! Gyorsan! Sokszor rám sem ismer!

Zokogva sietett el. Veszem a kalapomat és szaladok utána. Igazat mondott. Claudine, ez az úde, bájos moharóza, ez a nyájás öröm, ez az élő nevetés — szomorú árny lett, egy kísértet, a mely nyugtalan, lázong. Egy mondat kereng folytonosan ez ódon szobafalai között; eszeveszett denevérként. Az anya mellett két fájdalmas özvegy, az anya és nagyanya ülnek.

— Élni akarok! Élni akarok! Asszonyom, én nem akarok meghalni! — És göröcsösen vonagló ujjával magára húzza a posztótakarót.

— Nyissák ki az ablakot. Szeretem a napot. Hadd jöjjön be a friss levegő, a napfény . . .

A viláosság biborszínbe öltöztette a takarót. Ez a posztó! Ezek a fekete sujtások . . . Elsikoltom magam:

— Mi ez?
Az öreg asszony elmagyarázza?
— Ez a kabátja . . . az édes gyermekemnek a köpenye. Ugy megkivánta. Boldogság volt pedig hogy megvettük Landry Iréne hagyatékából.
— Hát eladták?

pontból óhajtanak megismerkedni, hanem ama gyakorlati politikusoknak is, a kik ez irányban tenni akarnak.

A mű, melyet a szerző Darányi Ignác földmivélségi miniszternek ajánlott, a Patria irodalmi vállalatnál jelent meg, ára 4 korona. Megrendelhető a Budapesti Hírlap kiadóhivatala után.

Czettler Jenő dr.

Ujdonságok.

Szentes, 1909. július 8.

— Emlékeztető. Csongrád varmegye közigazgatási bizottsága az e havi rendes ülését holnap délelőtt 9 órakor tartja a vármegyeház kistermében.

— A városi adóhivatal panamája. Napok óta kavargóznak a városban rémhírek a városi adóhivatal panamájáról. E hírek már a város karát is megállapítják, mely reá az adóhivatala kezelő tisztjeinek hűlen sáfarkodásából járulni fog és — nagy summákról beszélnek. Az igazság az, hogy a város kárának mennyiségéről ma még — a botrányos ügy vizsgálati stádiumában beszélni sem lehet s a dologban különben is nem ez a döbbenetes, hanem az, hogy közben megtartott és pedig minden ellenőrző hatóság részéről megtartott annyi hivatalvizsgálat nem jött nyomára a városi adóhivatalnál folyt bűnös üzelmeknek, melyeket pedig évekre visszamenőben üzték a most csavaba került tisztviselők. És ki tudja meddig folytak volna még, egyes adófizetők megkérőzítésére ezek a bűnös manipulációk, ha a két szamtiszt, Brazarottó János és Csűcs György között villongás nem támadt és az utóbbi, bosszút lélve, az előbb nevezett ellen följelentést nem tesz, fel sem gondolva, hogy ezzel talán önmaga alatt is vágja a fát. Csűcs György jelentette fel Farkas Mihály adóügyi tanácsnoknál Brazarottó Jánost, hogy mint adótitst, egyes adófizetők javára leírt adókat nem ezek, hanem mások javára könyveli el az adókönyvben — pénzért. Ezen a nyomon indult meg a vizsgálat, melyet ma Bugyi Antal főjegyző vezet Farkas

és Mihály adóügyi tanácsnok és Papp László főszámvevő segédletével. A vizsgálat mai stádiumában, miután szencziót nem házunk, csak annyit írunk az esetről, hogy Brazarottó János beismert vallomása szerint a visszaélések elkövetésében segítő társai: Csűcs György, Koncz Gábor adótitstest és Papp Béla adópénztári könyvelő voltak s hogy az utóbbi az általa így két esetben okozott, mintegy 300 korona kár összegét befizette az adópénztárba. A városi hatóság feladata ebben az esetben nemcsak a megtévelyedett tisztviselők eltávolítása és megbüntetése, de az adófizetőknek esetleges karoktól való teljes megmentése is kell, hogy legyen. A nevezett négy tisztviselőt különben tegnap fölfüggesztették az állasuktól.

— Nagylelkű adomány. A református egyházat régebbi idő óta ejtette gondba az, hogy az egyház közéletében alig néhány üres sírhely áll már csak rendelkezésre s a közeiben drága pénzben kényszerült volna temetkezési célokra megfelelő területet venni, miután a vasútállomáson innen levő, felhagyott régi temetőnek ugyane célra való újabb felhasználását a városi hatóság semmiképp sem engedhette volna meg. Az egyházat nagy gondtól szabadította meg, de rengeteg kötségtől is éppen a legjobbkor Szedter Janosnak és nejének igazán nemes elhatározása, melyre a kunszentmártoni tranzverzalis műtra fekvő, tehát a legkönynyebben megközelíthető és így e célra legalkalmasabb nagykiterjedésű szőlőföldjüket, temetőnek nagylelkűen az egyháznak adományozták, csupán azt követvén ki, hogy az új temetőben építendő családi sírboltjuk gondozását az egyház vállalja. Dicséretre az a nemes elhatározás nem szorul, mert hiszen minden szép cselekedet önmagát dicséri.

— Kincstári postaház Szentesen. Dömény Károly posta- és távírói főigazgató a folyó hó 8-án, hivatalos körúton járva, Szentesen időzött, hogy az itteni postahivatalt is megvizsgálja. A nevezett főigazgató ez alkalommal nem csupán ezért időzött Szentesen. hanem, mert az iránt érdeklődött: miképpen lehetne itt a posta és távíróhivatal állandó elhelyezéséről gondoskodni. Hogy a posta saját kincstári hájékéhoz jusson Szentesen, mint ahogy már a kir. adóhivatal juttott, ez érdekében a főigazgató megszemlélte a takarékpénztárak házat, melyben a posta ma is van, valamint Kádár Árpád gazd. egyleti titkar házat is. Elutazásakor pedig felhatalmazta Szendrői Gyula postafőnököt, hogy a postakincstár nevében tárgyalást kezdjen a takarékpénztárakkal a mai postaépület megvételére nézve, melyet ha méltányos árban megkaphatnak, a postakincstár modern postaházát alakíthatná át.

— Istentisztelet a görög templomban. A helybeli görög templomban f. hó 12-én, holnap délelőtt — Péter-Pál ünnepe alkalmából Putics Arzén hódmezővásárhelyi görög-keleti lelkész istentiszteletet tart.

— A házadó. A hivatalos lap közli a pénzügyminiszter rendeletét a házadóról szóló 1909. évi VI. törvény végrehajtása ügyében. Az új házadó már a jövő év első napján életbe lép. A miniszteri utasítás ismerteti a törvény rendelkezéseit a házadó tárgya, a házberadó tárgya, a házberadó kulcsa és a házosztályadó ügyében. A házosztályadó alapjául szolgáló házadókataszter már elkészült, a házberadót részben a kataszter, részben a házberadókataszter alapján fogják megállapítani.

Ha a házberadalmost nem adják be, vagy hiányosan állítják ki, vagy ha a vallomás gyanus, akkor a házadót hivatalos becslés útján állapítják meg, két szakértőnek a meghallgatása után. A házberjövdelem hivatalos megállapításakor bárki, akit a bizottság erre fölszólít, köteles tanuskodni, vagy szakértő fölvilágosítást adni; de a feleket faggatni, családi viszonyokról tudakozódni nem szabad a tanukihallgatás alkalmával. A miniszteri rendelet a következő büntető határozatokat tartalmazza: Ha a vallomásadásra kötelezett a beradalmosi ívet annak kitöltése: vagyis a bérösszegeknek beírása előtt iratja alá bérlelővel, annyiszor büntetendő 5—200 koronáig terjedhető rendbírsgal, ahány bérlelnél ezt elkövette. A kiszabandó bírság nagyságánál a félnek társadalmi állása és vagyoni helyzete is tekintetbe veendő. Hasonló rendbírsgal a csik a bérítő is, ha a vallomás aláírását elfogadható ok nélkül megtagadja. Bűnös büntetendő, vagyis jövdeleki büntető eljárás alá eső kihagást követ el a tényleges bírtokos, vagy annak törvényes képviselője a többi között akkor, ha a házberjövdelemre való vallomásában, vagy az illetékes helyről hozzá intézett kérdésekre adott válaszában, jogorvoslatának megokolásában, vagy végre valamely adómentesség iránt beadott kérvényében valótlan, vagy szándékos félrevezetése re irányuló nyilatkozatot tesz, mely az adó megrövidítésére alkalmas, illetőleg őt meg nem illető adómentesség megadását vonja maga után, vagy adóköteles jövdelemet szándékosan elhallgat. Büntetlen marad azonban a tettes, ha a följelentés megtörténte, vagy a vizsgálat megindítása előtt nyilatkozatot illetékes helyen kijavítja vagy kiegészíti, illetőleg az elhallgatott jövdelemet bevallja.

— Az újságírásgyászja. Ifj. Pasztor János, a Szentesi Lap-nak volt munkatársa, aki egy önállóan megjelent elbeszélő kötetével is széleskörű érdeklődést és figyelmet keltett írói munkássága iránt, a folyó hó 8-án 30 éves korában meghalt. Ifj. Pasztor János kitartó önképző munkával küzdött fel magát alacsony sorból az újságírásgyászok tudást követelő magas színvonalára és — ami nálunk sajna, ritkaságszámba megy, kiállíthatjuk fölé a bizonyosságtételt, hogy soha tollával nemelen indulatokra nem ragadtatva magát, mindig tisztességgel állt a toll harcossainak sorában. Több mint másfél éve találkoztunk vele utolszor — szomorú helyen — a vármegyei közórházban. Azon panaszkodott, hogy az agyában motoszkalvámi. Az enyészet sújta ragódott már akkor szegény, elcsigázott beteg agyában s szenvedéseitől jótékonyan váltotta meg a halál. Tegnapi délután tették testét örök nyugovóra. Legyen csendes pihenése az édes anyaföldben.

— A kivándorlási törvény életbeléptetése. A hivatalos lap egyik utóbbi száma közölte a belügyminiszter rendeletét a kivándorlásról szóló 1909. évi II. törvény cikk életbeléptetése és végrehajtása dolgában. A törvény 53. szakaszában az életbeléptetés napjának megállapításával a belügyminisztert bízza meg, aki most, miután a szükségesség vált előkészületek megtörténtek, 57000 számú körrendeletében a törvény életbeléptetésének napjait az év szeptember elsejét határozza meg. Körrendeletében a miniszter megjegyzi, hogy a Brazília és Kanada való kivándorlás továbbra is tiltva marad és hogy az új törvény életbeléptetése nem érinti a Kurnard-társaságnak kivándorlókk szállítására adott engedelmet. Majd így folytatja: Ismeretesek

— Igen. Mindent. És olyan jól áll Claudine-nak. Valóságos kisasszony volt benne. Mindig látni akarja. Hát rátették a lábaira, jó meleget tart.

Rettenetes! A törvény labbal taposása! A politika gyalázatossága! Napjaink szentségtörő gondatlansága! Claudine halálos ágyán — tizenhat éves — tudtam meg mindet. A tuberkulózt nem tartják ragályos betegségnek, — mert sok választópolgár nem szavazhatna — nem kell hát fertőtleníteni. Nem tilos a holmik eladása! Az orvos megülthatta volna ugyan — de ő városi tanácsnok.

Claudine meghalt. Felkaptam a vörös köpenyt és így szóltam az asszonyokhoz:

— Nekem adják? vagy megvegyem?

— Jó kis posztó . . . dunnyogi az anya.

— Jól van, megveszem. Hozzanak paraszat.

Bedobtam a kandallóba a pattogó parázs közé, csak úgy lobogott tőle a láng. Ez legalább nem öl meg többé senkit . . .

De ki akadályozza meg az örvény-rohanását, ki védelmezza meg a gyanutlan édes ifjuságot?

azok a nemzeti, gazdasági, jogi és erkölcsi szempontok, amelyek elengedhetetlen kötelességemmé tették, hogy a törvényhozásnál az 1903. évi IV. törvények gyökeres revízióját kezdeményezzem. Megvagyok róla győződve, hogy a végrehajtásban érdekeltek minden hatóság és hatósági közeg — a törvényhozás szándékát ismerve — a rokonszempőkkel készségével fog közreműködni annak a célnak megvalósításában, mely a kivándorlásról szóló új törvényt életre keltette. — A körrendelethez két utasítás van mellékelve, amelyek közül az egyik a törvény végrehajtásának módjáról intézkedik, míg a másik a kivándorlási biztosi hivatal részére tartalmaz utasításokat.

— Az új búza. Az új búza bemutatkozása a budapesti tőzsdén meglehetősen szenzációs volt, mert a 76 kilós óbescsi árúért, mely elsőül jelent meg, mázsánként 31 koronát fizettek, tehát majdnem 3 koronával többet, mint amennyi az októberi búza aznap jéggyése volt. Elkelt aznap még 500 mm. 78 kilós román új búza, e hónapja szállitásra, 32 koronáért. Ilyen óriási felülfizetések a budapesti gabonátözsdén talán sohasem léteztek és ezek legjobban bizonyítanak a mellett, milyen nagy szükségük van a malmosoknak az új búzára. A magas gabonaárak azonban ilyen jó üzleteket kínálnak a gazdáknak s ezért, aki csak teheti, iparkodik mielőbb csépelni, mert bizonyos, hogy minél előbb viszl most valaki buzaját a piacra, annál jobb árt fog érte kapni.

— Tuki jubilál. Van-e szentesi színházjáró ember, aki ne ismerné Tukit, a jó Tukorai Lorántot, aki utóbb két szezonban megkötött itt Farkas Ferenc színtársulatánál és azelőtt is olyan sűrűn fordult meg más-más színtársulattal Szentesen, hogy szinte nélkülözhetetlen kiegészítő részet képezte a váltakozó társulatoknak. Nos hat, Tukit, a jó Tukit most, hogy 35 éve színészkedik, a pályatársai megjubilálják. Ahogy az erről szóló hozzanak kiadott meghívóból kivesszük, az abonyi színpályán történik ez a nagy esemény a folyó hó 15-én, amikor is jubiláris előadásban a »Szabinyi nók elrablása« című bohózat kerül majd színre, melynek Rettégi Fridolinja Tukorainak egyik legjobb alakítása. A nálunk is kedvelt derék Tukinak szívből kívánjuk e alkalomból mi is, hogy a szeretet, mely pályatársai és a közönség részéről neki eddig méltán dukált, kísérje őt mindvégig tövises életpályáján.

— Az új kaplán. A csanád-csongrádi evang. egyházmegyének rendszeresített új esperesi kaplánja — Sipos András — akit az ep. képzettségéről és előadási képességéről kedvező hírek előztek meg — a mai vasárnapon mondja el beiktató beszédét az új evang. templomban.

— Fővelét a vincellériszkolákba. A földművelésügyi miniszter pályázatot hirdet a bihariószegi, egri és pozsonyi magyar királyi vincellériszkolákba az 1909—1910. tanévre való fővelét dolgában. Ezekbe az iskolákba olyan ifjakat vesznek föl, akik 16 éves életkorukat már elérték, legalább a népiskolát sikeresen elvégezték és a gyakorlati munkák végzésére egészséges, alkalmas testalkatúak. A fővelét tanulók az iskolában évi 280 korona díj ellenében lakást és teljes ellátást kapnak. Szegénysorsú pályázóknak az egész vagy a fél ellátási díjat elengedik. Kedvezésben részesítik a fővelétnél azokat, akik katonai kötelezettségüknek már eleget tettek, vagy a katonai szolgálattól felmentettek, továbbá szőlőművelőket, kertészeket, kádárokat, illetőleg azoknak fiait. A tanfolyam október elsején kezdődik és a bihariószegi, egri, és pozsonyi vincellériszkoláknál két évig, a nagyenyedi iskolánál, ahová szintén lehet pályázni, három évig tart. A pályázati kérvényeket ez év

augusztus 15-éig kell az illető iskola igazgatóságánál benyújtani.

— Egy milliárd. A Triesti általános biztosító társulatnál (Assicurazioni Generali) biztosított tőkék állaga elérte az egy milliárd (ezer millió) korona összeget. Ez az első eset, hogy egy magyar-osztrák intézet ily állományt képes felmutatni, amilyent különben csak nagyon kevés európai biztosító társaság ért el eddig. Ezen eredmény nagyfontosságú közgazdasági eseményt képez, mert ez egyrészt biztosítási intézményünk versenyképességét; másrészt pedig azt a nagy bizalmat igazolja, amelylyel a közönség ezen legnagyobb biztosító társulatunkkal szemben viseltetik. Szentesi főügyénkség: Szentes-Vidéki Takarékpénztár.

* A legnagyobb kitüntetésben »Arany érem« mel részesült néhány nap előtt a német droguisták egyesületének 1909. évi kiállításán a ERITZ SCHULZ R.T. Egeri, csehországi gyár, az ő kiváló minőségű GLOBUS fénymaza kivonatáért, POLO fémtisztítószerezéért, Giobin' Globeline' Brillians fényesítő-keményítőért, Globus rozsdá elávolítóért, szalmakalap tisztítóért és más egyéb készítményei révén. Újabb jele ez a kitüntetés annak, hogy ezek a készítmények valóban elsőrendűek és jószág tekintetében paratlanok. E cég már sok kitüntetésben részesült. Arany éremmel a párisi 1900 világgkiállitáson, Grand Prix St. Louis 1904. világgkiállitáson, arany államérem Nürnberg 1906. Milliő haziaszszony használja évek óta a Globus gyartmányokat, melyek védjegye a Globus vörös keresztisvabon a Fritz Schulz jun. A. G. címmel. Tessék jószágos meggyőződni.

Nyiltér.

Az ezen rovatban közlöttekért a felelősség minden téren a beküldőt illeti. Szerk.

Nyilatkozat.

A városi adóhivatal főkönyvei körül kiderült visszaélések ügyében az én nevem is azok közé került, akik a bűnös manipulációt polgártársaik megkárosítására üzték.

A vizsgálat során, mely megindult, a többi tisztviselővel engem is felfüggesztettek állásomtól.

A nyilvánosság előtt jelentem ki, hogy teljes büntelenségem tudatában ezt a felfüggesztő határozatot nem főlbebezem meg, mert ezzel is siettetni akarom annak mielőbbi földerítését, hogy én ezen bűnös üzelmektől távol állok.

Csücs György

segédadóistizt.

Felelős szerkesztő: BÄNFALVI LAJOS.

Kiadótulajdonos »Szentes és Vidéke« könyvnyomda

**Cséplésre
és szobafütésre I. rendű
Porosz és Magyar szemek,
valamint pormentes
koaksz kapható
Sarkadi N. Ferenc
kereskedőnél.**

Kiadó föld.

Kristó Nagy Imre ecseri földje — feles munkálatra — vagy haszonbérbe is kiadó. Értekezhetni Klauzál útca 18. szám alatt.

!! A magyar ujságírás szenzációi !!

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja. A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és körültekintetlen szószólója.

Főszerkesztő:

Braun Sándor

Felelős szerkesztő:

Hacsak Géza

Naponkint 125.000 példány!

— Egy szám: 2 krajcár. —

A nap előfizetési ára:

Egész évre 16.— K | Negyedévre 4.— K

Félévre . . . 8.— K | Egy hónapra 1.40 K

FIDIBUSZ

A legkitűnőbb magyar élclap!

Páratlan népszerűség!

Remek szöveg! Pompás képek!

Mesésen olcsó!

Egy szám: 6 krajcár.

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre 5.— K | Negyedévre 1.50 K

Félévre . . . 3.— K | Egy hónapra —50 K

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal.

Budapest VIII., R5kk Szilárd-ut. 9.

Házeladás esetleg bérbé kiadás.

Csongrádon Jókai Mór utcavégén a Tiszaparton, Wellisz-féle ház szabadkézből örökön kedvező fizetési feltételek mellett eladó, esetleg abban levő egy félszázad óta fennálló élénk forgalmú **üzlethelyiség** három egymásba nyíló szoba, konyha, él-léskamra, raktárhelyiség külön mosókonyhával és fűszínekkel, két-három esetleg több évre is bérbé kiadó.

Ugyanezen háznál, csinosan, külön elkerített udvaron még egy alkalmas háromszobás, konyha, élés kamra, fűskamrából álló lakás is van bérbé adandó kerthelyiség, gyümölcsfák és szőlőlugasal berendezve.

A megvétel esetleg bérbévétele végett értekezhetni Csongrádon a nevezett háznál a tulajdonosnál. Szentesen pedig Kohn Adolfnál szerethető bővebb felvilágosítás. 3V1.

HÖLGYEK
részére nélkülözhetetlen
Legjobb SZÉPÍTŐSZER a
B. 5-1
FÖLDES-féle MARGIT CRÉME

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtkárt, (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérre, simává varázsolja, üdít és fiatalít.

Kiváló tolett-cikkek: Margit-hőlgypor (3 színben) 1 kor. 20 fillér.
Margit-szappan 70 fill., Margit-fogpép 1 kor., Margit-areviz 1 kor.

Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszerekkereskedésben.
Postán utánvetellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

Földes Kelemen gyógyszerész ARAD.
Főraktár Szentesen: Ifj. Várady Lajos,
Sámuel Béla, Metzger Károly, és
Vecsery Miklós gyógyszerárban.

Páratlan és csodás hatásu

Ovakorunk utanzatoktól.

Üzletáthelyezés.

Van szerencsém t. vevőim és a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy

fűszer-üzletemet

a Szentesi Takarékpénztár házába — volt **Szépe Károly-féle üzlethelyiségbe** — helyeztem át.

Ez alkalommal szives pártfogásukért őszintén köszönetet mondok, magamat további szives pártfogásukba ajánlom. 3—2

Kiváló tisztelettel:

Ifj. Kovács Sándor.

Egyetlen kiünö alkalmi vétel!

Kereskedők és házalóknak rőfosárukból.
Szétküldés magánfeleknek is.
40-45 mtr. bluzszövetek

(francia zefír) 80 cm. széles csak **16 kornáért**, legújabb finom minták. **Divatzefírek** ruhák, bluzok és ingekre. **Kanavász** ágyhuzatokra. **Oxford** férfingyöngre, kétfestett, flanel. És barchet maradékok 6—14 méter hosszú jótállók hibátlanágáért, szintartó legjobb minőségben. **Ha az áru meg nem felel, a pénz azonnal visszaküldetik és a csomag bérmentetlenül visszavéteik.** Legkisebb vétel 5 kilós postacsomag, 40—45 méter utánvét mellett. Megrendelésnél meghatározható, mennyit melyik csoportból.

Szövézet S. STEIN Nachod.
Csehország.

Szentes város Tanácsától.

4618—1909. szám.

Pályázati hirdetemény.

Szentes város tanácsa 240 korona évi fizetéssel 4 bábai állásra hirdet pályázatot.

Egy belterületre ki a IV. kerületben az iskolák körül tartozik lakni, kerülete a IV. kerület, Kishát és Alsóréten épülő új városrész.

Három külterületre, kik közül egy Királyságon, egy Belső Ecseren az iskola körül, egy Kistőkén a nagytökei határrészhez eső felében tartozik lakni.

Ugy a belterületi, mint a külterületi, bábák tartoznak szegény szülőknek 8 napon át naponként díjtalanul, vagyonosoknál 8 korona díjért segédkezni.

A szülésznöket a közegészségi bizottság javaslata alapján Szentes város közgyűlése választja.

Pályázati kérelemhez melléklendő oklevél, magyar állampolgárság és magyarnyelv tudásának igazolása, erkölcsi bizonyítvány, eddigi működésükről bizonyítvány, egészségi bizonyítvány.

A pályázatok legkésőbb július 31-ig a polgármesteri hivatalhoz nyújtan-dók be.

Szentesen, 1909. évi jún. hó 24-én

Dr. Matéffy
polgármester.

2—1

Szentes város Tanácsától.

4710/1909. szám.

Hirdetemény.

Szentes város képviselőtestülete 123/1909. számú határozatában a városrétren lévő mázsaháznak egy mérleg szoba, mázsaház és egy 3000 kgr. mérőképeségű jószágmázsával leendő bővítését határozta el.

Felhivom ennél fogva mindazon képesített kőműves- és ácsmestereket

kik a mérlegszoba, mázsaház felépítését és azon mérleggyárosokat, kik az új százas mérleg szállítását elnyerni óhajtják, hogy lepecsételt borítékba zárt, 1 koronás bélyeggel ellátott ajánlatukat „Ajánlat Szentes város mázsaházának bővítési munkálatára” címmel 1909. július hó 15-ik napjának délelőtt a központi iktató hivatalba adják be.

A mázsaház felépítésére csak is a gazdasági tanácsnoknál beszerezhető költségvetési füzetben kitett árak mellett tehető ajánlat.

Az ajánlatához a vállalati összeg 5%-ának megfelelő bántó pénz csatolandó.

A későn érkezett, vagy utóajánlat nem vétetik figyelembe. A beadott ajánlatok között tekintet nélkül az árakra a városi tanács szabadon választ.

Részletes feltételek a gazdasági tanácsnoknál beszerezhetők.

Kelt Szentes város tanácsának 1909. évi június hó 24-én tartott üléséből.

Dr. Matéffy
polgármester.

2—1

Földbérleti hirdetés.

A szentesi görög kel. magyar jellegű egyház tulajdonát képező szántóföldek 1909. év szeptember hó 29-től (Szent Mihály) három évre terjedő időre bérbeadatnak ki.

Zalotán levő 3.1133 □ kat. hold és 5 részlet tehenesi kaszálóval együtt. **Nagytökei** tanyaföld 20 kat. hold. tanya épülettel. **Kistökei** 5.712 □ kat. hold. Temetői 600 □ öl szántó, és a sirok közt levő fűkaszáló, f. év augusztus hó 8-án d. e. 9 órakor az emeleten levő tanács teremben. Értekezhetni ugyaott, minden vasárnap d. e. 8 órá-tól 11-ig.

Egyház főgondnok.

Védjegy: „Horgony”

**Aliment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

póteka

egy régiónak bizonyult háziszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult készvényél. oszúnál és meghűlésnél, bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevasárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Aa üvegekben K—30, K140 és K2—és üveglétrán minden gyógyszerárban kapható.

Főraktár: Török lözse gyógyszerészmű. Budapest.

Dr Richter gyógyszerára
az „Arany orszlán hoz”
* Trágában, Elisabettnás 5 nap *

Mindennapi szétküldés

Boreladás.

Boda Márton tanító Csongrádon, saját termésű, mintegy 80 hektoliter kiváló jó minőségű vörös, fehér és siller bora, egy tömegben, vagy hektoliterenként, 32—40 korona hektonkénti árban eladó.

Értekezni lehet a tulajdonossal Csongrádon, a városházzal átelleni házában. 3—1

Értesítés.

Értesítjük a nagyérdemű közönséget és a vendéglős és italmérő urakat, hogy a Weisz udvarban (Kossuth-útca)

sörraktárt

létesítettünk, ahol állandóan raktáron tartunk friss töltésű palack és hordós-söröket.

Tisztelettel:

Dréher Antal

részv. tars. Kőbányai sörfőzdéinek képviselője.

Szentes város rendőrké pitányától.

10/biz. 1909. szám.

Hirdetmény.

Köztudomásra hozom, hogy jogsegélyt csupán azon birtokosok, illetőleg arató munkások fognak kapni, kiknek arató szerződése az 1898. évi II. t. c. alapján kötöttet.

Szentes, 1909. június 13.

10—1

Dr. Hercegh
h. rendőrkapitány.

Gleichenberg gyógyhely

Stájerország.

Klimatikus gyógyhely.

Nyári üdülőhely

Gyógyjavallatok: a légzőszervek összes katarrusai, izzadányok és göbe csedések, tuberkulózis (csak kezdő stádiumban, vagy régiek, meghatároztak), tüdőemfizema asztma, artérioszclerosis, szivbillentyű hibák, skrofula, hollyagkataris, köszvény és reuma, női betegségek, idegbajok, lábadozó betegek részére. Tökéletes gyógyeszközök mindezen esetekre.

Világhírű gyógyforrások

Idény: május 15-től szeptember 30-ig

Prospectust küld és minden felvilágosítást megad

10—5

a fürdőigazgatóság.

SAJÁT ÉRDEKÉBEN

csak **BOHN**-féle

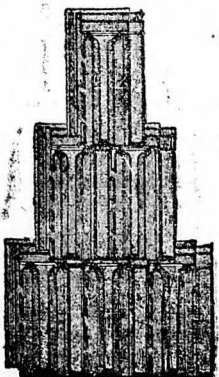
nagykikindai és zombolyai cserépet fogadjon el és utasítson vissza más silány minőségű cserépet, mert

csak a **BOHN**-féle

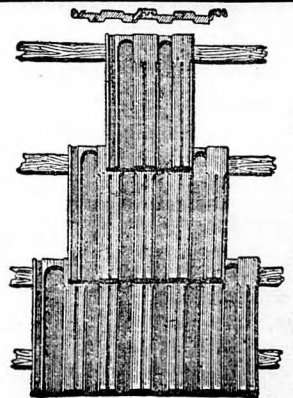
cserép jutányos, szép és szakszerű fedőanyag.

Tessék mintát és árjegyzéket kérni.

BOHN-CSERÉPGYÁR, Zombolya.

Bohn kikindai cserépe.

Bohn zombolyai cserépe.

MAGYAR EMBER CSAK MAGYAR ÁSVÁNYVIZET IGYÉK!

Magyar ásványvíz

forgalmi és kiviteli részvénytársaság
Budapest, V., Báthory-útca 5. szám.

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Borszéki Boldizsár, idült gyomorhaj ellen
Borszéki Főkút, köszvény ellen — az
ásványvizek királya
Borszéki Kossuth, vérszegénység ellen
Bodoki Matild, alkális savanyvíz —
Baross, vesehaj ellen

Borhegyi, hughyajtó — — — —
Boholti, üdítő víz — — — —
Előpataki, sárgaság ellen — — — —
Felsőrákosi Mária, légesóhurút ellen —
Hargitaligeti, üdítő ital — — — —

Horgász, étvágygerjesztő — — — —
Kásonfőkút (Salutaris) jód és lithium
tartalmú
Répáti, égvényes ásványvíz — — — —
Székely-Selters, idült gyomorhajok ellen
Sztójkal, cukorbetegség ellen

Kérdezze meg az orvosát
és megtudja hogy a

természetes ásványvíz

gyógyhatása és kellemes íze össze nem
hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvízét pótolhatók.

20—7

Főraktáros: EISLER LAJOS.

ELŐPATAK

gyógyfürdő

kiválóan jó eredménnyel használható a gyomor, vese, hólyag és a méh hurutos bántalmainál, máj- és lépbelyognál, köszvény és csuszal, altesti pangásoknál, valamint bármely az idegesség alapján fejlődő betegségeknél.

A nagyhirű előpataki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti ivása, összekötve a megfelelő és itt feltalálható kiegészítő gyógyeszközökkel (meleg és hideg fürdők, vizgyógyintézetű kezelés, masszázs, svédorna, diätikus étrend) rendkívül kedvező eredményt mutat fel.

Fürdőidény: május 15-től szeptember 15-ig.
Vasúti állomás: Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan allandó olcsó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választékos. Az elő- és utóidényben (május 15-től június 15-ig és aug. 20-tól szept. 15-ig) a gyógy- és zenedíjnak fele fizetendő, lakosok 50 százalékkal és ellátás is sokkal olcsóbb.

Az előpataki ásványvíz, mely a szénsavdús, égvényes vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyeszköz, hazánál is használható és üdítő kellemes ítt tisztán vagy borral vegyítve, nagy kedvezésnek örvend. Itthon és a külföldön évenként egy millió palacknál több kerül forgalomba. Székéldési hely Előpatak, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben. 6—1

Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság.

Helyi képviselőt keres

eisrendű rég: gyermek és életbiztosító intézet. Csekély fáradsággal havonként 200—300 korona jövedelem érhető el. A biztosítási téren nem jártásokat beoktatjuk.

Hölgyeknek is igen megfelelő foglalkozás.

Levélbeli megkeresések eddigi működés pontos megjelölésével „Képviselő 200” jelige alatt BLOCKNER J. hirdető irodájába, Bpest, IV. Sütő-útca 6. küldendők.

Egy kis szatócs-üzlet házzal együtt, melyhez szép gyümölcsös és szőlős kert van, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. — Iparosnak vagy magános nőnek szép jövedelmet biztosít. Bővebbet a kiadoba.

Három fontos cikk

valamennyi kartellen kívül

Klár szén, mész és műtrágya Klár

S z é n

belföldi, porosz és karwini szén, debreceni, kassai és miskolci légszesz kocsz, ostrani, karwini és zabrzei bányakocsz, kovácszén.

M é s z

biharmegyei, élesdi, révi, hernádvölgyi, fával égetett, darabos, kőmentes igen szapora mész.

M ű t r á g y a

ásványi és csontliszt. Superfosfát, debreceni szárított fekáli, kiváló hatású legolcsóbb légenytrágya szőlő, dohány, répa tengeri, csalamádé, pillangósok alá.

KLÁR ANDOR CÉG

bank- és áruüzlet, műszaki iroda.

Távírat:

Klár Andor

DEBRECEN

Telefon:

445.

P é n z K l á r

Bank osztály

Törlesztéses kölcsönök, parcellázás. Financirozások.

Műszaki osztály:

Motorok, gépek, teljes gyári berendezések. 26—3

Műszaki cikkek. Olaj. Nyersolaj.

Kedvező fizetési feltételek!

Pontos, előzékeny kiszolgálás.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a n. érdemű közönséget, hogy Szentesen I. Kerület, Rákóczi-tér 2. szám alatt

mázoló műhelyt

nyitottam s elvállalok minden szakmába vágó munkát, régi és új épületek, régi és új bútorok festését és flóderozását, tetszés szerinti famintára, gyors, olcsó és szolid kivitelle.

A n. érd. közönség pártfogását kérve,

tisztelettel:

5—3

Mátyás József.

Hölgyek figyelmébe!

Elvállalok mindenféle

fehérnemű varrást,

teljes menyaszonyi kelengyéket, monogramokat, himzett és aszúros ágyhuzatokat és nőiingeket mindent a legmagasabb izlésnek megfelelően és jutányos árak mellett.

Szives pártfogásért esedezek

Bárány Szerén

3—3

tehnemű varrónő.

Szentesen, Klauzál-útca 17. sz. a. (Bakonyi-ház.)